

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 0 P 041387 24 Gž 3
Doboj, 26.9.2024. godine

Okružni sud u Doboju u vijeću sastavljenom od sudija Slađane Pajić, kao predsjednika vijeća, Vojke Prešić i Ognjenke Cvijanović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Penzijski rezervni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka, zastupan po Društvu za upravljanje Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske a.d. Banja Luka, ul. Bana Milosavljevića br. 8, Banja Luka, koga zastupa punomoćnik Srđan Raković, advokat iz Banja Luke i Svetlana Vidić zaposlenik tužioca, protiv tuženog D.T. sin R. iz O.Č., koga zastupa punomoćnik Dušan Todorović, advokat iz Doboja, radi obaveznog zaključenja ugovora o prenosu akcija, vrijednost spora 261.592,92 KM, odlučujući o žalbi tužioca protiv presude Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 041387 20 P 2 od 3.4.2024. godine, nakon održane javne rasprave pred drugostepenim sudom dana 26.9.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26.9.2024. godine donio je

P R E S U D U

Žalba tužioca se djelimično uvažava i prvostepena presuda preinačava u odluci o troškovima postupka (stav drugi njene izreke), utoliko što se dosuđeni iznos troškova tuženog od 23.060,17 KM, snižava na iznos od 19.934,85 KM.

U preostalom dosuđujućem dijelu (stav prvi njene izreke), žalba tužioca se odbija i prvostepena presuda se potvrđuje.

Obavezuje se tuženi da na ime troškova takse na reviziju, tužiocu isplati iznos od 5.231,64 KM u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa ove presude, dok se odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova u vezi žalbenog postupka i pristupa na raspravu pred drugostepenim sudom, kao neosnovan.

Obavezuje se tužilac da na ime troškova zastupanja tuženog na raspravi od 26.9.2024. godine pred drugostepenim sudom, tuženom isplati iznos od 2.111,85 KM u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa ove presude, a preko tog iznosa tuženi se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova postupka, kao neosnovanim.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke pobijane presude od 3.4.2024. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kojim je tražio da se obaveže tuženi D.T. da kao kupac sa tužiocem Penzijski rezervni fond Republike Srpske AD Banja Luka kao prodavcem zaključi Ugovor o prodaji 614 934 redovnih akcija sa pravom glasa lokalne oznake HMPR-R-A emitenta SODA SO Hemoprodukt AD Doboj "u stečaju" po cijeni od 0,4254 KM po akciji, uz obavezu tuženog da na osnovu tog ugovora za sticanje vlasništva nad 614 934 redovnih akcija sa pravom glasa, lokalne oznake HMPR-R-A u emitentu SODA SO Hemoprodukt AD Doboj "u stečaju", isplati tužiocu iznos od 261.592,92 KM sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 5.9.2003. godine pa do isplate, tako da sa danom isplate označenog iznosa tuženi stiče pravo na upis prenosa

akcija na njegov račun u Centralnom registru hartija od vrijednosti AD Banja Luka, a akcije stiće upisom tog prenosa odnosno tužiocu prestaje vlasništvo nad akcijama upisom prenosa akcija na račun tuženog u Centralnom registru hartija od vrijednosti AD Banja Luka, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, a u protivnom takav ugovor će u svemu zamijeniti ova presuda.

Stavom drugim izreke pobijane presude obavezan je tužilac da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 23.060,17 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja do isplate, u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja.

Blagovremeno izjavljenom žalbom navedenu presudu pobija tužilac u cijelosti zbog povrede odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava; sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način što će se usvojiti tužbeni zahtjev tužioca u cijelosti i dosudi mu nadoknadu troškova postupka uvećanih za troškove takse na žalbu.

U odgovoru na žalbu tuženi osporava žalbene navode tužioca i predlaže da se njegova žalba odbije kao neosnovana i potvrdi presuda prvostepenog suda, a tužioca obaveže da tuženom naknadi troškove sastava odgovora na žalbu sa paušalom i PDV-om u ukupnom iznosu od 2.957,17 KM. U dopuni odgovora na žalbu tuženi ističe da smatra da je tužbu trebalo podnijeti i protiv emitenta, a što je tužilac pustio da učini.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama određenim članom 221. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24-u daljem tekstu: ZPP-u), odlučeno je kao u izreci ove presude, a iz razloga navedenih u daljem toku obrazloženja.

Žalba tužioca je djelimično osnovana i to samo u dijelu koji se odnosi na odluku o troškovima, dok je žalba tužioca u pogledu glavne stvari neosnovana.

Tužilac je Okružnom privrednom sudu u Doboju podnio tužbu protiv tuženog dana 3.9.2013. godine, a kojom je tražio da se obaveže tuženi D.T. da kao kupac sa tužiocem Penzijski rezervni fond Republike Srpske AD Banja Luka kao prodavcem zaključi Ugovor o prodaji 614 934 redovnih akcija sa pravom glasa po cijeni od 0,4254 KM po akciji, uz obavezu tuženog da na osnovu tog ugovora za sticanje vlasništva nad 614 934 redovnih akcija sa pravom glasa, u "Hemoprodukt" a.d. Doboj isplati tužiocu iznos od 261.592,92 KM sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 5.9.2003. godine pa do isplate, tako da sa danom isplate označenog iznosa tuženi ostvaruje pravo na upis prenosa akcija na njegov račun u Centralnom registru hartija od vrijednosti RS, a akcije stiće upisom tog prenosa odnosno tužiocu prestaje vlasništvo nad akcijama upisom prenosa akcija na račun tuženog u Centralnom registru hartija od vrijednosti Republike Srpske, a.d. Banja Luka, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, a u protivnom takav ugovor će u svemu zamijeniti ova presuda, te da se obaveže tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka koliko budu iznosili sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja. Okružni privredni sud u Doboju se rješenjem broj: 60 0 Mals 018895 13 Mals od 8.10.2013. godine oglasio stvarno nenadležnim za postupanje po tužbi tužioca, a radi utvrđivanja i isplate v.s. 500,00 KM, te je istim rješenjem određeno da će se po pravosnažnosti tog rješenja predmet dostaviti Osnovnom sudu Doboj kao stvarno i mjesno nadležnom sudu za postupanje u navedenoj pravnoj stvari. Iz stanja spisa je dalje vidno da je Okružni privredni sud Doboj predmet dostavio Osnovnom sudu u Doboju dana 6.11.2013. godine.

Nadalje, iz stanja spisa je vidno da je tužilac precizirao tužbeni zahtjev na zapisnik prvostepenog suda na ročištu za glavnu raspravu od 16.3.2015. godine i da je istim tražio da se obaveže tuženi da sa tužiocem, kao prodavcem, zaključi ugovor o prodaji 614 934 akcije sa pravom glasa lokalne oznake HMPR-R-A emitenta SODA SO Hemoprodukt AD Doboj po cijeni od 0,4254 KM po akciji, uz obavezu tuženog da na osnovu tog ugovora za sticanje vlasništva nad 614 934 akcija sa pravom glasa, lokalne oznake HMPR-R-A u emitentu SODA SO Hemoprodukt AD Doboj, isplati tužiocu iznos od 261.592,92 KM sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 5.9.2003. godine pa do isplate, tako da sa danom isplate označenog iznosa tuženi stiče pravo na upis prenosa akcija na njegov račun u Centralnom registru hartija od vrijednosti AD Banja Luka, a akcije stiče upisom tog prenosa odnosno tužiocu prestaje vlasništvo nad akcijama upisom prenosa akcija na račun tuženog u Centralnom registru hartija od vrijednosti AD Banja Luka, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, a u protivnom takav ugovor će u svemu zamijeniti predmetna presuda, kao i da tužiocu naknadi troškove postupka.

Zatim, iz stanja spisa je vidno da je Osnovni sud u Doboju pobijanom presudom broj: 85 0 P 041387 20 P 2 od 3.4.2023. godine odbio tužbeni zahtjev tužioca, a koja presuda je po žalbi tužioca potvrđena presudom Okružnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 041387 23 Gž 2 od 12.7.2023. godine, te je istom presudom odbijen zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, kao neosnovan, nakon koje je Vrhovni sud Republike Srpske odlučujući po reviziji i dopuni revizije tužioca navedenu presudu Okružnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 041387 23 Gž 2 od 12.7.2023. godine ukinuo svojim rješenjem, broj: 85 0 P 041387 24 Rev od 25.4.2024. godine i predmet vratio Okružnom sudu u Doboju na ponovno suđenje.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca, kao akcionara, za obavezno zaključenje ugovora o prodaji redovnih akcija emitenta SODA SO "Hemoprodukt" a.d. Doboj, bliže označen u izreci prvostepene presude, kao i zahtjev tužioca za upis promjena vlasništva na akcijama u Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka koji je konstitutivan, s obzirom na sadržaj odredbe člana 9. stav 1. i 3. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 92/06, 34/09, 8/12, 30/12, 59/13, 86/13, 108/13, 4/17, 63/21, 11/22 i 63/22 – u daljem tekstu ZTHV), kojim je propisano, da je pravni osnov za sticanje i prenos prava iz hartije od vrijednosti pravni posao koji ima za cilj sticanje i prenos vlasništva, akt suda ili drugog nadležnog organa (stav 1.) i da se prava i obaveze iz hartija od vrijednosti stiču, prenose i ograničavaju njihovim upisom na račune vlasnika u Registru (stav 3.), a kako je to bliže navedeno u izreci pobijane presude 3.4.2023. godine.

Prvostepeni sud je ocjenom provedenih dokaza utvrdio:

- da je tužilac akcionar i vlasnik 614.934 akcije emitenta "SODA SO Hemoprodukt" a.d. Doboj, što iznosi 8,377253 % u strukturi vlasništva ovog emitenta (potvrda o vlasništvu na hartijama od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka od 4.12.2014. godine);
- da je tuženi, nakon berzanske transakcije 2.9.2003. godine (kupovine), stekao svojstvo sticaoca akcija emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboj koje su na njegov vlasnički račun kod Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka upisane dana 5.9.2003. godine i time stekao preko 25 % akcija ovog emitenta, a time i svojstvo ponudioca (među parničnim strankama nesporno);
- da je rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske Banja Luka (u daljem tekstu: Komisija) broj 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine utvrđena obaveza tuženog da objavi ponudu za preuzimanje a.d. "Hemoprodukt" Doboj;
- da je tuženi, kao ponudilac, podnio Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu i isprave (posredstvom berzanskog posrednika „Nova banka“ a.d. Banja Luka-Filijala za poslovanje sa hartijama od vrijednosti „Broker Nova“) i uplatio naknadu za

saglasnost za objavljivanje ponude za preuzimanje akcija emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboj u iznosu od 10.000,00 KM dana 20.8.2004. godine (priznanica od 20.8.2004. godine o uplati 10.000,00 KM Komisiji za hartije od vrijednosti Banja Luka na ime naknade za objavljivanje ponude za preuzimanje Hemoprodukta, dopis Komisije broj 01-031-1149/05 od 27.4.2005. godine i odgovor na zahtjev ove Komisije broj 03-34-32-1/15 od 23.1.2015. godine);

- da iz akta Odgovor na zahtjev Komisije broj 03-34-846-1/14 od 17.12.2014. godine, proizilazi da tuženi nije objavio ponudu za preuzimanje akcija emitenta „Hemoprodukt“ a.d. Doboj, uprkos utvrđenoj obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje akcija ovog emitenta i da je dana 27.9.2004. godine obavjestio Komisiju (posredstvom berzanskog posrednika „Broker Nova“) da odustaje od javne ponude za preuzimanje emitenta „Hemoprodukt“ a.d. Doboj;
- da je predmetna tužba podnesena dana 3.9.2013.godine.

U konačnici, prvostepeni sud je zaključio da tužilac nije dokazao da je tuženi D.T. u svome vlasništvu imao procenat vlasničkog udjela veći od 30%, koji shodno članu 4. stav 1. Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", 65/08, 92/09 i 59/13) predstavlja donju granicu za obavezu preuzimanja akcija, te imajući u vidu činjenicu da je predmetni postupak pred sudom pokrenut nakon stupanja na snagu Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", 65/08, 92/09 i 59/13), da su kod takvog stanja stvari neosnovani tužbeni navodi i tvrdnje tužioca da je tuženi bio obavezan sa tužiocem zaključiti ugovor o preuzimanju akcija, a slijedom toga da je i tužbeni zahtjev tužioca neosnovan i bez uporišta u pomenutom važećem zakonu. te da se tužilac neosnovano poziva na član 4. stav 1. ranijeg zakona o preuzimanju akcionarskog društva iz 2002. godine („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 64/02) kojim je bilo propisano da je obavezu objavljivanja ponude imao onaj ko je stekao akcije u procentu preko 25%, jer je taj zakon prestao da važi 23.7.2008. godine, dakle, i prije podnošenja tužbe obzirom da je tužilac tužbu podnio 3.9.2013.godine tj. poslije stupanja na snagu sada važećeg Zakona o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske”, 65/08, 92/09 i 59/13).

Drugostepeni sud je u presudi broj: 85 0 P 041387 23 Gž 2 od 12.7.2023. godine prihvatio utvrđenje prvostepenog suda i našao da je pravilno stanovište prvostepenog suda u pogledu primjene odredbe člana 4. ZAPD („Službeni glasnik Republike Srpske” 59/13) te da je članom 14. istog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskog društva („Službeni glasnik Republike Srpske” 59/13) regulisano da se poslije člana 49. dodaje novi član 49a., a kojim je propisano da postupci preuzimanja započeti podnošenjem zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje prije stupanja na snagu ovog Zakona okončaće se po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske”, 65/08 i 92/09), te je navedeni zakon stupio na snagu dana 27.7.2013. godine, dakle prije podnošenja predmetne tužbe.

U ponovnom postupku, ovaj Sud kao drugostepeni je, odlučujući o žalbi tužioca protiv pobijane presude od 3.4.2023. godine, održao sjednicu vijeća dana 3.9.2024.godine, a na kojoj je odlučeno da se u ovoj pravnoj stvari radi otklanjanja povreda odredbi parničnog postupka i pravilnijeg utvrđivanja činjeničnog stanja održi rasprava pred drugostepenim sudom, te je rasprava održana dana 26.9.2024. godine.

Na održanoj raspravi pred drugostepenim sudom, uz saglasnost parničnih stranaka, provedeni su dokazi uvidom i čitanjem materijalnih dokaza izvedenih u postupku pred prvostepenim sudom i to:

dokazi tužioca uvidom i čitanjem:

- dopisa tužioca upućen Komisiji za hartije od vrijednosti RS broj 01-780/14 od 28.11.2014. godine,
- rješenja Komisije za hartije od vrijednosti RS broj 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine,

- dopisa Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-031-825/12 od 5.4.2012. godine,
- saopštenja za javnost Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine, (izvor je zvanična internet stranica Hartije od vrijednosti),
- Izvoda stanja na računu tužioca na dan 31.8.2012. godine,
- potvrde o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti-akcijama tužioca u emitentu „Hemoprodukt“ AD Doboј na dan 31.8.2013. godine i dan 3.12.2014. godine izdati od strane Centralnog registra za hartije od vrijednosti broj 1216/14 i 1217/14 od 4.12.2014. godine,
- dopisa Komisije za hartije od vrijednosti-odgovor na zahtjev tužioca, broj 03-34-846-1/14 od 17.12.2014. godine,
- Potvrde o vlasništvu nad hartijama izdata od strane Centralnog registra broj 929/20, od dana 3.8.2020. godine,
- Ispisa sa internet stranice Komisije za HOV od dana 13.8.2020. godine (podaci o nazivu emitenta, datumu nastanka obaveze, datumu utvrđivanja obaveze kao u toku postupka),
- finansijske izvještaje za Sodo so Hemoprodukt a.d. Doboј za 2004. godinu sa podacima za 2004. i 2003. godinu (izvještaji preuzeti sa Banjalučke berze),
- dopisa Komisije za hartije od vrijednosti broj 03-34-805-1/14 od 2.12.2014. godine,
- Uvid u pismeni nalaz i mišljenje vještaka od 21.9.2020. godine, izjavu vještaka sa glavne rasprave pred prvostepenim sudom od 24.3.2021. godine i izjavu vještaka sa glavne rasprave pred drugostepenim sudom od 26.9.2024. godine i

dokazi tuženog uvidom i čitanjem:

- izvještaja Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka broj 01-540/10 od 21.1.2010. godine,
- stanje na dan 31.12.2009. godine, kojim dokazima tuženi dokazuje da se tuženi ne nalazi u strukturi vlasništva na tom spisku, te da je ovaj dokaz tuženi dostavio uz podnesak dana 29.12.2014. godine,
- izvod PREF AD Banja Luka o stanju na računa na dan 31.8.2012. godine, uz napomenu tuženog da ovaj dokaz nije tuženi dostavio jer je navedeni izvod u sudski spis dostavila suprotna strana dana 5.12.2014. godine, a da ovim dokazom tuženi dokazuje isto što i prethodnim,
- rješenje Komisije za hartije od vrijednosti RS Banja Luka broj 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine,
- priznanica od 20.8.2004. godine o uplati 10.000,00 KM Komisiji za hartije od vrijednosti Banja Luka na ime naknade za objavljivanje ponude za preuzimanje Hemoprodukta,
- dopis Komisije za hartije od vrijednosti RS Banja Luka broj 01-031-1149/05 od 27.4.2005. godine.

Nakon toga, raspravljajući o pravilnosti i zakonitosti pobijane presude od 3.4.2023. godine, ovaj Sud je u ponovnom postupku, imao u vidu rješenje Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 85 0 P 041387 24 Rev od 25.4.2024. godine u kojem je zauzet stav da je rješenje Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske Banja Luka broj 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine (u daljem tekstu: Komisija), a koje su kao dokaz izvele obje partične stranke kako pred prvostepenim sudom, tako i pred ovim drugostepenim sudom, konačno i da nema mjesta ponovnom utvrđivanju obaveze otkupa u smislu odredbe člana 4. stav 1. važećeg Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", 65/08, 92/09, 59/13 i 19/19), pa su neosnovani suprotni navodi tuženog, obzirom da i po ocjeni ovog Suda, tuženi nije tvrdio, a ni dokazao da je navedeno rješenje Komisije pobijao u upravnom sporu, niti da je isto stavljeno van snage, pa je slijedom toga pomenuto rješenje Komisije od 10.8.2004. godine konačno i pravosnažno.

Navedenim rješenjem Komisije od 10.8.2004. godine, je utvrđena obaveza tuženom da objavi ponudu za preuzimanje A.D. "Hemoprodukt" Doboј (tačka 1. dispozitiva tog rješenja), a među strankama nije sporno da tuženi nije objavio ponudu za preuzimanje akcija. Tačkom 2.

dispozitiva istog tog rješenja tuženom je naloženo da u roku od 15 dana od dana dostavljanja tog rješenja Komisiji podnese zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu i isprave iz člana 12. Zakona o preuzimanju akcionarskih društava. Nadalje, tačkom 3. dispozitiva pomenutog rješenja je određeno da ukoliko D.T. ne postupi po navedenom nalogu iz tačke 2. rješenja da će Komisija Centralom registru hartija od vrijednosti dati nalog da se na akcijama a.d. "Hemoprodukt" Doboju koje D.T. ima na vlasničkom računu izvrši upis zabrane vršenja upravljačkih prava, dok je tačkom 4. dispozitiva istog tog rješenja određeno da svaki akcionar a.d. "Hemoprodukt" Doboju može putem nadležnog suda zahtijevati obavezno zaključenje ugovora o prodaji akcija pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje. Tačkom 5. pomenutog rješenja određeno je da se isto objaviti u "Glasu Srpske", a u tački 6. da je rješenje konačno.

Iz pomenutog rješenja Komisije od 10.8.2004. godine, proizilazi da je Komisija za hartije od vrijednosti RS imala u vidu da je tuženi akcije emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboju stekao dana 5.9.2003. godine i da je stoga bio dužan da se do 6.10.2004. godine obrati Komisiji sa zahtjevom za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, a kako to nije učinio da je Komisija odlučila kao u dispozitivu tog rješenja.

Tužilac podnošenje tužbe i tužbeni zahtjev temelji na navedenom rješenju Komisije od 10.8.2004. godine.

Iz podneska tužioca broj: 01-780/14 od 28.11.2014. godine (dokaz tužioca) je vidno da se tužilac obratio navedenoj Komisiji sa zahtjevom da mu se dostavi pomenuto rješenje Komisije od 10.8.2004. godine ovjereno i potpisano sa potvrdom pravosnažnosti odnosno informacijom da li je povodom istog vođen upravni spor, a za potrebe vođenja predmetnog postupka pred sudom.

Iz podneska Komisije, broj: 01-031-825/12 od 5.4.2012. godine (dokaz tužioca) je vidno da je Komisija dostavila odgovor tužiocu na njegov zahtjev broj: 02-98-2/12 od 12.3.2012. godine, i da u istom obavještava tužioca da je članom 15. Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 65/08 i 92/09), propisan način utvrđivanja minimalne cijene po kojoj je ponudilac dužan objaviti ponudu za preuzimanje emitenta te da je takođe članom 49. stav 2. tog zakona propisano da ako je obaveza objavljivanja ponude nastala po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 64/02-II dio), a postupak nije pokrenut do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak preuzimanja sprovede se po odredbama ovog zakona. Zatim, da primjenom navedenih zakonskih odredbi, a na konkretni slučaj za emitente za koje je tužilac tražio podatke, da je Komisija rješenjem broj: 01-UP-031-1779/04 od 10.8.2004. godine utvrdila da je D.T. iz D. obavezan objaviti ponudu za preuzimanje emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboju i da je minimalna cijena po kojoj je navedeno lice dužno objaviti ponudu za preuzimanje emitenta je 0,4254 KM po akciji.

Iz podneska Komisije, broj: 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine (dokaz tužioca) je vidno da je Komisija izdala saopštenje za javnost o minimalnim cijenama po kojima postoji obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje emitenta i da se u istom takođe navodi da je članom 15. Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 65/08 i 92/09), propisan način utvrđivanja minimalne cijene po kojoj je ponudilac dužan objaviti ponudu za preuzimanje emitenta te da je članom 49. stav 2. tog zakona propisano da ako je obaveza objavljivanja ponude nastala po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 64/02-II dio), a postupak nije pokrenut do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak preuzimanja sprovede se po odredbama ovog zakona, pa da primjenom navedenih zakonskih odredbi na konkretni slučaj, da je Komisija rješenjem broj: 01-UP-031-1779/04 od 10.8.2004. godine utvrdila da je D.T. iz Doboja obavezan objaviti ponudu za preuzimanje emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboju i da je minimalna

cijena po kojoj je navedeno lice dužno objaviti ponudu za preuzimanje emitenta je 0,4254 KM po akciji.

Iz izvoda stanja na računu tužioca na dan 31.8.2012. godine (dokaz tužioca i tuženog), je vidno da je na strani 29. označena hartija od vrijednosti sa lokalnom oznakom HMPR-R-A, ISIN kod BA100HMPRRA3 redovne akcije emitenta Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj, a na strani 8 istog izvoda navedeno je stanje tužioca da ima hartije od vrijednosti sa lokalnom oznakom HMPR-R-A, ISIN kod BA100HMPRRA3 ISIN kod BA100HMPRRA3 i to u količini 614934 hartije od vrijednosti pomenutog emitenta sa navedenom oznakom koja po legendi oznaka označava redovnu akciju, a što je vidno iz strane 25 navedenog izvoda. Međutim, iz istog izvoda stanja na računu PREF a.d. Banja Luka-tužioca na dan 31.8.2012. godine nije vidno da se D.T. nalazi na tom spisku.

Iz potvrda o vlasništvu na hartijama od vrijednosti od 31.8.2013. godine, 3.12.2014. i 3.8.2020. godine izdate od Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka (dokazi tužioca) proizilazi da je tužilac vlasnik hartije od vrijednosti lokalne oznake HMPR-R-A količini 614934 po vrsti i klasi redovne akcije emitenta Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj.

Iz podneska Komisije broj: 03-34-846-1/14 od 17.12.2014. godine (dokaz tužioca) je vidno da je Komisija dostavila odgovor tužiocu i istog obavještavaju da je pomenutim rješenjem broj: 01-UP-031-1779/04 od 10.8.2004. godine kojim je utvrđena obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje navedenog emitenta utvrđeno da do davanja ovog odgovora isti nije objavio ponudu za preuzimanje navedenog emitenta.

Iz ispisa sa internet stranice Komisije za hartije od vrijednosti od 13.8.2020. godine (dokaz tužioca) su vidni podaci: oznaka HMPR-R-A, naziv emitenta "HEMOPRODUKT" a.d. Doboj, ime i prezime vlasnika D.T., broj HOV 3.037 547, sa procentom u kapitalu emitenta 41,38000%, datum nastanka obaveze 5.9.2003, zabranjeno pravo glasa 13.10.2004. godine, te da je utvrđena obaveza preuzimanja 10.8.2004. godine.

Iz finansijskog izvještaja-bilans stanja za 2003. i 2004. godinu Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj-u stečaju je vidno da je iskazan gubitak istog;

Iz podneska Komisije broj: 03-34-805-1/14 od 2.12.2014. godine (dokaz tužioca) je vidno da je Komisija tužioca obavijestila da D.T. nije osporavao rješenje Komisije broj: 01-UP-031-1779/04 od 10.8.2004. godine pred nadležnim Okružnim sudom u Banja Luci odnosno da protiv navedenog rješenja nije vođen upravni spor, te da tužiocu u prilogu dostavljaju pomenuto rješenje od 10.8.2004. godine.

Iz izvještaja Centralnog registra hartija od vrijednosti Banja Luka, broj: 01-540/10 od 21.1.2010. godine (dokaz tuženog) je vidno da je pomenuti centralni registar HOV dostavio izvještaj Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj u kome se navodi da mu se dostavlja izvještaj sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, a koji sadrži podatke iz knjige akcionara o hartijama od vrijednosti koje je emitovalo to preduzeće i o vlasnicima tih hartija od vrijednosti, te da među prvih pet akcionara nije tuženi D.T., nego su među prvih pet akcionara: R.P., T.M., ZIF VIB Fond a.d. Banja Luka, Polara invest Fond a.d. Banja Luka i Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Iz izvještaja Centralnog registra o stanju na dan 31.12.2009. godine proizilazi da se tuženi D.T. ne nalazi na spisku akcionara Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj sa stanjem na dan 31.12.2009. godine.

Iz priznanice od 20.8.2004. godine vidno je da je D.T. iz O. na ime naknade za saglasnost za objavljivanje ponude za preuzimanje Hemoprodukta uplatio Komisiji za hartije od vrijednosti Banja Luka iznos od 10.000,00 KM.

Iz podneska Komisije broj: 01-031-1149/05 od 27.4.2005. godine (dokaz tuženog) je vidno da je Komisija obavijestila punomoćnika D.T., da uplaćena naknada u iznosu od 10.000,00 KM za odobrenje objavljivanja javne ponude za preuzimanje "Hemoprodukt" a.d. Doboj, ne podliježe vraćanju u slučaju povlačenja ili odustanka od zahtjeva te da je smisao

pravnog Instituta preuzimanja da se obaveza mora izvršiti, a u slučaju nepostupanja po odlukama Komisije, lice koje je u obavezi preuzimanja potpada pod prekršajnu sankciju, kao i lice koje u međuvremenu otuđilo svoje akcije kao što je slučaj kod D.T., te da će Komisija podnijeti prijavu za prekršaj protiv D.T..

U skladu sa pomenutim rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske od 25.4.2024. godine, ovaj Sud cijeni i rješenje Okružnog privrednog suda Doboj broj: 60 0 St 020741 15 St od 6.11.2015. godine, iz kojeg je vidno da je otvoren stečajni postupak nad dužnikom Ackionarsko društvo "HEMOPRODUKT" Hemijska industrija Doboj, da se stečajni postupak otvara sa 6.11.2015. godine kada je rješenje o otvaranju stečajnog postupka i objavljeno na oglasnoj tabli suda, te da se za stečajnog upravnika određuje D.D. iz V. B. (stav I-III njegove izreke) dok su stavom IV izreke istog tog rješenja pozvani povjerioci da u roku od 30 dana počev od dana objavljivanja oglasa o otvaranju stečajnog postupka u Službenom glasniku Republike Srpske prijavi svoja potraživanja stečajnom sudu, a stavom V izreke tog rješenja pozivaju se povjerioci da u istom roku počev od otvaranja stečajnog postupka obavijeste stečajnog upravnika koja prava osiguranja potražuju na predmetima imovine stečajnog dužnika, a stavom VI su pozvana pravna i fizička lica da bez odlaganja izvrše obaveze prema stečajnom dužniku te je stavom VII njegove izreke određeno da se otvaranje stečajnog postupka ima upisati u sudski registar tog suda zemljišne knjige i katastarski operat kod RUGIPP, PJ Doboj. Iz navedenog rješenja Okružnog privrednog suda u Doboju od 6.11.2015. godine je vidno da je isti sud 2.7.2015. godine donio rješenje kojim je otvorio postupak likvidacije nad dužnikom a.d. "Hemoprodukt" Hemijska industrija Doboj, te da je Okružni privredni sud u Doboju na osnovu izvještaja i dopune izvještaja i iskaza likvidacionog upravnika utvrdio da navedeni likvidacioni dužnik nema imovine iz koje bi se mogla izmiriti potraživanja likvidacionih povjerilaca pa je stoga rješenjem od 23.9.2015. godine obustavio likvidacioni postupak nad dužnikom, a kako je ocjenio da su ispunjeni uslovi i da je osnovan prijedlog likvidacionog upravnika da je stoga doneseno rješenje o otvaranju stečajnog postupka.

U ovoj pravnoj stvari provedeno je vještačenje po vještaku ekonomske struke Stanimiroviću Vladimiru, magistar ekonomije iz Doboja, koji je dao pismeni nalaz i mišljenje u septembru 2020. godine kod kojeg je vještak ostao na raspravi pred prvostepenim sudom održanoj dana 24.3.2021. godine, kao i na raspravi održanoj pred ovim drugostepenim sudom dana 26.9.2024. godine. U pismenom nalazu i mišljenju vještak je naveo da je prilikom vještačenja koristio dokumentaciju iz spisa predmeta suda kao i dokumentaciju koju je dobio službenim putem iz Centralnog registra hartija od vrijednosti i Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, te da je imao u vidu rješenje prvostepenog suda broj: 85 0 P 041387 20 P2 od 19.8.2020. godine koji mu je definisan zadatak vještačenja. Nadalje, vještak je u pismenom nalazu naveo da je imao u vidu rješenje Komisije za hartije od vrijednosti broj: 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine, a kojim je određeno da je tuženi obavezan objaviti ponudu za preuzimanje akcionarskog društva Hemoprodukt Doboj i kojim mu je naloženo da Komisiji podnese zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, te da je u obrazloženju tog rješenja navedeno da je tuženi kupovinom na berzi dana 2.9.2003. godine stekao preko 25% akcija emitenta Hemoprodukt a.d. Doboj koje su na njegov vlasnički račun kod Centralnog registra hartija od vrijednosti upisane sa danom 5.9.2003. godine te da je tuženi bio dužan da se do 6.10.2004. godine obrati Komisiji sa zahtjevom za odobrenje objavljivanja ponude. Nadalje, vještak je u nalazu naveo da je izvršio uvid u zvanične podatke Banjalučke berze te da je za lokanu oznaku HMPR-L-A utvrđeno da ne postoje podaci te da su za Hemoprodukt a.d. Doboj lokalne oznake navedene na Banjalučkoj berzi su HMPR-L1 i HMPR-R-A. Da se lokalna oznaka HMPR-L1 odnosi na privredno društvo Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj u stečaju, ulica Svetog Save 61 Doboj i za koji na Banjalučkoj berzi nema podataka o trgovanju i cijenama. Da se lokalna oznaka HMPR-R-A odnosi na privredno društvo Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj u stečaju, ulica Svetog Save broj 61 Doboj, a za koji na Banjalučkoj berzi postoje

podaci o trgovanju i cijenama, te da je posljednji datum trgovanja 25.10.2010. godine, prosječna cijena 012 KM, poslednja cijena 0,12 KM, a promet 0,00 KM gdje je apsolutna promjena 0,0 KM, a relativna promjena 0,00 %, kupovina/prodaja količina 638.910, tržišni segment hartije od vrijednosti emitenta koji se nalaze u stečajnom ili likvidacionom postupku datum listinga 24.4.2003. godine. Zatim da je na dan 10.9.2020. godine navedeno deset najvećih akcionara, među kojima nije D.T., s tim da prvi R.P. ima procenat učešća 21,627171, peti PREF a.d. Banja Luka- (sada tužilac) ima procenat učešća 8,377253%, a deseti Z.N. ima procenat učešća 0,246263. Nadalje da je vještak primijenio lokalnu oznaku HMPR-R-A u ovom vještačenju. Da je vještak kod određivanja cijene akcije imao u vidu zaključak Komisije broj: 01-UP-051-2032/04 od 07/08.9.2004. godine, podnesak Komisije, broj: 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine-saopštenje za javnost, zatim dokument Komisije za hartije od vrijednosti broj: 01-031-825/12 od 5.4.2012. godine u kojem je Komisija utvrdila da je minimalna cijena po kojoj je D.T. dužan objaviti ponudu za preuzimanje emitenta je 0,4254 KM po akciji, a koja cijena je prikazana i na dokumentu iste komisije broj 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine, te dopis Komisije od 18.9.2020. godine. Da je vještak na osnovu potvrde o vlasništvu na hartijama od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti od 31.8.2013. godine, 4.12.2014. godine i 4.8.2020. godine utvrdio da je tužilac vlasnik hartija od vrijednosti lokalne oznake HMPR-R-A količina 614934, vrsta i klasa: redovne akcije emitent: Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj, s tim što je na potvrdi Centralnog registra od 4.8.2020. godine navedeno da je emitent Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj u stečaju. Vještak Stanimirović je dao zaključno mišljenje da je minimalna cijena koju je tuženi dužan objaviti u ponudi za preuzimanje emitenta Hemoprodukt a.d. Doboj 0,4254 KM po akciji emitenta lokalne oznake HMPR-R-A, te da u skladu sa tim obaveza tuženog za sticanje vlasništva nad 614.934 akcija tužioca ukupno iznosi 261.592,92 KM (614.934 akcije x 0,4254 KM po akciji).

Ovaj Sud je prihvatio navedeni nalaz i mišljenje obzirom da je po ocjeni ovog suda vještak uradio nalaz i mišljenje u vezi sa zadatkom iz rješenja prvostepenog suda od 19.8.2020. godine, te kod istog ostao i prilikom ispitivanja na raspravi pred prvostepenim sudom od 24.3.2021. godine kao i na raspravi pred ovim drugostepenim sudom održanim 26.9.2024. godine. Naime, po ocjeni ovog Suda vještak je imao u vidu pomenuto rješenje Komisije od 10.8.2004. godine koje je konačno, i koje tuženi nije osporio u upravnom sporu, a prema kojem je tuženi stekao preko 25% akcija emitenta Hemoprodukt a.d. Doboj, pa su suprotni navodi tuženog neosnovani, obzirom da je navedeno utvrđeno navedenim konačnim i pravosnažnim rješenjem Komisije. Nadalje, po ocjeni ovog Suda vještak je za gore navedeni nalaz i mišljenje imao uporište u provedenim dokazima parničnih stranaka. Napominje se da rješenje Komisije od 10.8.2004. godine i kasniji podaci Komisije i Centralnog registra koji je koristio vještak prilikom vještačenja se razlikuju u proteku vremena, te promjenama koje su se desile kako u pravcu statusnih promjena emitenta, tako i u pogledu podataka sa Banjalučke berze, a u pravcu upita tužene strane u pogledu provjere podataka da li je tuženi 2.9.2003. godine stekao preko 25% akcija emitenta koje su upisane kod Centralnog registra sa 5.9.2003. godine, a da u tabeli na strani šest nalaza vještaka tuženi nije uvršten među deset najvećih akcionara, pa stoga suprotni navodi tuženog nemaju uticaja na nalaz i mišljenje vještaka Stanimirović, koji je po ocjeni ovog Suda dat u skladu sa pravilima struke. Bez osnova su prigovori tuženog na nalaz vještaka finansijske struke obzirom da je vještak, na raspravi održanoj pred prvostepenim sudom od 24.3.2021. godine, jasno odgovorio na upit punomoćnika tuženog u okviru zadatog vještačenja, a punomoćnik tuženog na raspravi održanoj pred drugostepenim sudom je izjavio da ostaje u cjelosti kod navoda i primjedbi sa navedene rasprave od 24.3.2021. godine i da drugih pitanja nema.

Ovaj Sud je imao u vidu da je vještak u pogledu upita suda na raspravi od 26.9.2024. godine da je emitent u dokumentima Komisije i to u rješenju od 10.8.2004. godine obavezao tuženog da objavi ponudu za preuzimanje a.d. Hemoprodukt Doboj, te da se u nalazu navode

lokalne oznake sa HMPR-L1 za koju nema podataka o trgovanju i cijenama na Banjalučkom berzi, a da se oznaka HMPR-R-A odnosi na privredno društvo Soda so Hemoprodukt Doboj u stečajju, ulica Svetog Save broj 61 za kojoj u Banjalučkoj berzi postoje podaci o trgovanju cijenama, kao i da se u potvrdama o vlasništvu na hartijama o vrijednosti Centralnog registra daje obavještenja za Soda so Hemoprodukt Doboj, a da je prema rješenju Okružnog privrednog suda Doboj broj: 60 0 St 0 020741 15 St od 6.11.2015. godine otvoren stečajni postupak nad dužnikom akcionarsko društvo "Hemoprodukt" Hemijska industrija, Doboj skraćeni naziv "Hemoprodukt" a.d. Doboj ulica Svetog Save broj 61, te da obzirom na navedene razlike u navedenim dokumentima vještak navede koji je tačan naziv firme, sjedišta i poslovne adrese emitenta u smislu člana 13. stav 1. tačka b) ZPAD, a da je vještak odgovorio da su se protekom vremena, te statusnim promjenama emitenta, lokalne oznake emitenta mijenjale, a što je navedeno u nalazu, te za potrebe vještačenja nije analizirao tačno sjedište odnosno adresu emitenta. Nadalje, vještak je na upit suda izjavio da je u pismenom nalazu i mišljenju na strani 4 nalaza, peti i šesti red naveo ko je sticalac, a ko ponudilac te da je iz zakona preuzeo definiciju šta je ponuda za preuzimanje emitenta, a to je javna ponuda za kupovinu svih akcija emitenta. Nadalje, vještak je izjavio da je minimalna cijena po kojoj je navedeno lice odnosno tuženi dužan objaviti ponudu 0,4254 po akciji i da je cijena utvrđena i u dokumentima Komisije za hartije od vrijednosti te u dokumentu broj 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine i da je to minimalna cijena.

Nadalje, ovaj Sud je imao u vidu da su punomoćnici tužioca i punomoćnik tuženog nakon odgovora vještaka izjavili da nemaju pitanja za vještak u vezi kojeg bi vještak dodatno vještačio i odgovarao.

Ovaj Sud je na osnovu saopštenja za javnost u minimalnim cijenama po kojima postoji obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje emitenta a koje je saopštenje izdala komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Banja Luka pod brojem: 01-031-2586/12 od 16.11.2012. godine, zaključio, a kako je to i navedeno u pomenutom saopštenju da postupak preuzimanja nikada nije sproveden, a u vezi postojanja obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje emitenta "Hemoprodukt" a.d. Doboj po konačnom rješenju Komisije broj: 01-UP-031-177904 od 10.8.2004. godine.

Kako je iz spisa vidno da je tužba podnesena 3.9.2013. godine, a da je pomenuto rješenje Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske Banja Luka broj 01-UP-051-1779/04 od 10.8.2004. godine, konačno i pravosnažno, to je po ocjeni ovog Suda, a shodno članu 379. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, neosnovan navod tuženog da se radi o zastarjelom potraživanju.

Na osnovu rezultata provedenih dokaza, po ocjeni ovog Suda, u konkretnom slučaju obaveza, tj. obligacija za tuženog da je obavezan objaviti ponudu za preuzimanje akcionarskog društva "Hemoprodukt" a.d. Doboj, je nastala na osnovu pomenutog rješenja Komisije od 10.8.2004. godine, što znači da je obzirom da se radi o javnoj ponudi, na početku bila poznata samo jedna strana tj. D.T., a druga strana tj. tužilac tek sa danom podnošenja tužbe tj. sa danom 3.9.2013. godine, a što dalje po ocjeni ovog Suda znači da će ovakva obligacija proizvoditi dejstvo naknadno tek kad se pojavi i drugi subjekat, jer dok se ne pojavi drugi subjekat u konkretnom slučaju tužilac obligacija nije ni nastala, pa su neosnovani suprotni navodi tužioca, obzirom da se tužilac kao drugi subjekat pojavio tek podnošenjem tužbe. Obligacija je cjelokupan odnos između dužnika i povjerioca i ovaj odnos se naziva obligacioni odnos koji se sastoji iz vjerovnikovog potraživanja i dužnikove obaveze. Da bi ugovor bio temelj nastanka obaveze moraju se dokazati bitni sastojci ugovora, koji su definisani zakonom ili tipom ugovora. Formalni ugovor, kakav je predmetni ugovor, prvenstveno zavisi od zakonske odredbe zaključivanja ugovora u određenoj formi, a odstupanje od te forme povlači ništavost. Izostanak bitnih elemenata kod imenovanih ugovora kakav je ugovor o prodaji predmetnih akcija povlači ništavost.

Kako tuženi nije podnio ponudu za preuzimanje, nego samo zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude, to se postupak preuzimanja u smislu člana 49. stav 2. i člana 49. a. ZAPD provodi po ZAPD ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 65/08, 92/09, 59/13), a na što je tužiocu ukazano u podnescima Komisije od 5.4.2012. godine, te od 16.11.2012. godine.

U konkretnom slučaju obaveza zaključenja ugovora o prodaji akcija može se zahtijevati pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda, a ti uslovi propisani su odredbama člana 13. do 27. ZAPD ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 65/08, 92/09, 59/13). U smislu odredbe člana 13. pomenutog ZAPD, a što je i stav Vrhovnog suda RS u pomenutom rješenju od 25.4.2024. godine, za donošenje odluke suda koja zamjenjuje ugovor o otkupu akcija relevantne su ne samo činjenice o broju akcija akcionara i cijeni, već i činjenice o emitentu, osnovnom kapitalu emitenta, klasi broju i nominalnoj vrijednosti akcija emitenta (član 13. stav 1. tačka b.) nego svi podaci, uključujući i broj glasova u apsolutnom i procentualnom iznosu, o svim akcijama emitenta koje pripadaju ponudiocu, uključujući i akcije lica s kojima ponudilac zajednički djeluje (član 13. stav 1. tačka g.), podatke o načinu obezbjeđenja sredstava za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje (član 13. stav 1. tačka c.), način raspodjele akcija deponovanih u postupku preuzimanja emitenta na ponudioca i lica koja zajednički djeluju sa njim u postupku preuzimanja (član 13. stav 1. tačka ž.), firmu, sjedište i poslovnu adresu berzanskog posrednika ponudioca, a i ostale uslove ponude iz navedenog člana 13. stav 1. tačka i-lj. ZAPD. Propisani uslovi iz člana 13 ZAPD, koji su detaljno regulisani članom 14-27 istog Zakona, kao relevantne činjenice, moraju biti sastavni dio tužbenog zahtjeva, odnosno izreke presude kojom se zahtjeva zaključenje ugovora o prodaji akcija, a što je i stav Vrhovnog suda RS u navedenom rješenju od 25.4.2024. godine.

Tužilac je precizirao tužbeni zahtjev na glavnoj raspravi održanoj pred ovim sudom od 26.9.2024. godine, a u pravcu da se iza broja 614934 dodaju riječi "redovnih akcija sa pravom glasa" i iza riječi emitenta Soda so Hemoprodukt a.d. Doboj, da se dodaju riječi "u stečaju".

Međutim, po ocjeni ovog Suda, konačno postavljeni i precizirani tužbeni zahtjev tužioca, a što je vidno iz istog, ne sadrži podatke o emitentu-osnovnom kapitalu emitenta, klasi broju i nominalnoj vrijednosti akcija emitenta (član 13. stav 1. tačka b.), uključujući i podatke o broju glasova u apsolutnom i procentualnom iznosu, o svim akcijama emitenta koje pripadaju ponudiocu, uključujući i akcije lica s kojima ponudilac zajednički djeluje (član 13. stav 1. tačka g.), a ni podatke o načinu obezbjeđenja sredstava za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje (član 13. stav 1. tačka c.), kao ni podatke o načinu raspodjele akcija deponovanih u postupku preuzimanja emitenta na ponudioca i lica koja zajednički djeluju sa njim u postupku preuzimanja (član 13. stav 1. tačka ž.), a ni podatke o firmi, sjedištu i poslovnoj adresi berzanskog posrednika ponudioca, kao ni podatke iz navedenog člana 13. stav 1. tačka i-lj. ZAPD, a na što osnovano ukazuje tuženi. Navedene relevantne činjenice koje ne sadrži tužbeni zahtjev, tužilac nije ni dokazivao tokom postupka pred sudom, niti su iste sastavni dio tužbenog zahtjeva, pa nisu ispunjeni gore navedeni uslovi propisani članom 13-27 ZAPD za zaključivanje predmetnog ugovora pa je stoga tužbeni zahtjev neosnovan i kao takav i odbijen u cjelosti, jer bi u protivnom izostanak bitnih elemenata kod zaključivanje imenovanog ugovora kakav je ugovor o otkupu akcija kod kojeg se sve mora detaljno regulisati, povlačilo ništavost. Kako je neosnovan glavni zahtjev – zaključivanje ugovora, to je neosnovan i zahtjev za zakonske zatezne kamate.

Osim toga, ovaj Sud ukazuje, da predmet ugovora mora biti moguć, jer ono što nije moguće izvršiti ne obavezuje-Nulla obligatio. Objektivna nemogućnost u vrijeme zaključenja ugovora povlači ništavost ugovora tj. u takvom slučaju ugovor uopšte ne može ni nastati. Prema članu 46. stav 2. ZOO-a ugovorna obaveza osim što mora biti moguća mora biti i dopuštena i određena. Nedopuštene obaveze su izuzete iz prometa. U konkretnom slučaju emitent a.d. Hemoprodukt Doboj čiji su akcionari parnične stranke, je u stečaju. Prema članu 105. Zakona

o stečaju Republike Srpske otvaranjem stečajnog postupka, pravo stečajnog dužnika da upravlja i raspolaže imovinom koja pripada stečajnoj masi, kao i prava stečajnih dužnika, prokuriste, zastupnika i punomoćnika stečajnog dužnika prelaze na stečajnog upravnika.

Osnov ili causa ugovora je svrha ugovora pa ako je causa nedopuštena ugovor je ništav. Teretni ugovor zahtijeva pravičan odnos uzajamnih davanja, jer se radi o ugovoru sa dvostranim obavezama u protivnom došlo bi do prevelikog opterećenja jedne od ugovornih strana, a samim tim i do povrede člana 1. protokola I uz Evropsku konvenciju. Dakle, predmetne akcije tužioca lokalne oznake HMPR-R-A emitenta Soda so "Hemoprodukt" a.d. Doboj su van prometa i tiču se stečajne mase, a raspolaganje stečajnom masom nakon otvaranja stečajnog postupka nad emitentom su bez pravnog dejstva. Kod takvog stanja stvari zaključivanje predmetnog ugovora bi bilo nesrazmjerno opterećenje tuženog, jer se radi o preuzimanju pomenutog emitenta u stečaju, što znači da skupština emitenta nije u funkciji, pa slijedom toga ni tuženi ne bi imao mogućnost da ostvari pravo glasa u skupštini emitenta jer otvaranje stečajnog postupka, ima za posledicu da imovina pomenutog emitenta ulazi u stečajnu masu i istom raspolaže stečajni upravnik, a ne akcionari emitenta u stečaju, a što su u konkretnom slučaju parnične stranke.

Međutim, osnovano se žalbom tužioca prvostepena presuda pobija u odluci o troškovima postupka zbog povrede odredbi člana 387. stav 1. ZPP-u.

Imajući u vidu iskazani troškovnik i radnje preduzete u postupku pred prvostepenim sudom i to radnje koje su bile potrebne za vođenje parnice, te da je žalbu uložio samo tužilac, ovaj drugostepeni Sud je utvrdio da je prvostepeni sud jedan dio troškova tuženog iz troškovnika koji je tuženi priložio prvostepenom sudu pravilno obračunao, a koji se odnose na troškove: sastava odgovora na tužbu u iznosu od 1.348,00 KM, zastupanja na 5 ročišta u iznosu od po 1348,00 KM ili ukupno 6.740,00 KM, nagrada za sastav obrazloženog podneska od 29.12.2014. godine u iznosu od 1348,00 KM, nagrada sastava žalbe u iznosu od 2.022,00 KM, a što sve ukupno iznosi 11.458,00 KM. Ovaj sud je na navedeni iznos od 11.458,00 KM priznao paušal od 25% što iznosi 2.864,50 KM, a što ukupno iznosi 14.322,50 KM. Tuženom je pravilno obračunata nagrada za vrijeme tj. odsustvo punomoćnika iz kancelarije ukupno 8 časova iznos od po 60,00 KM ili po tom osnovu iznos od 480,00 KM što sa gore navedenim iznosom od 14.322,50 KM iznosi 14.802,50 KM na koji iznos je obračunat PDV od 17% što iznosi 2.516,42 KM tj. ukupno 17.318,92 KM. Tuženom je priznata i sudska taksa na žalbu u iznosu od 2.615,92 KM, a što ukupno iznosi 19.934,85 KM koji iznos je tuženom i dosuđen, a istovremeno ti su troškovi priznati i u vezi troškovnika koji je punomoćnik tuženog uložio na raspravi od 26.9.2024. godine. Dakle prvostepeni sud je pogrešno priznao tuženom troškove na ime odgovora na žalbu tužioca, koji po ocjeni ovog suda nije obavezan, a time ni neophodan trošak u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP-u, te pogrešno obračunao paušal na odsustvo iz kancelarije punomoćnika tuženog, a što je dalje uticalo na pogrešan obračun ukupnog iznosa paušala i PDV-a, kao i ukupan iznos troškova koji su dosuđeni tuženom pobijanom presudom od 3.4.2023. godine.

Shodno navedenom valjalo je djelimičnim uvažavanjem žalbe tužioca pobijanu presudu preinačiti u odluci o troškovima postupka na osnovu člana 235. stav 1. tačka 3. ZPP-u, i odlučiti kao u stavu prvom izreke ove presude.

U ostalom dijelu žalbu tužioca u cijelosti je valjalo odbiti kao neosnovanu, te shodno odredbama člana 226. ZPP-u, odlučiti kao u stavu drugom izreke ove presude.

Tužiocu su u skladu sa postavljenim troškovnikom od 25.9.2024. godine dosuđeni troškovi sudske takse na reviziju u iznosu od 5.231,64 KM koju je tužilac uplatio dana 20.11.2023. godine, imajući u vidu da je Vrhovni sud Republike Srpske pomenutim rješenjem od 25.4.2024. godine usvojio reviziju i dopunu revizije tužioca. Međutim, zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka na ime žalbe na pobijanu presudu, tj. žalbenog postupka i troškovi oko pristupa na raspravu pred drugostepenim sudom, je odbijen kao neosnovan, shodno članu

386. stav 3. ZPP-u i člana 397. stav 2. ZPP-u, obzirom da je pobijana presuda preinačena samo u neznatnom dijelu odluke o troškovima, a žalba tužioca u odnosu na glavnu stvar u cijelosti odbijena kao neosnovana, pa je odlučeno kao u stavu trećem izreke ove presude.

Ovaj sud je tuženom priznao troškove pristupa na raspravu održanu 26.9.2024. godine pred ovim Sudom u iznosu od 1.348,00 KM, te paušal od 25% u iznosu od 337,00 KM što iznosi ukupno 1.685,00 KM. Tuženom je priznata i naknada za vrijeme tj. odsustvo punomoćnika iz kancelarije ukupno 2 časa tj. iznos od po 60,00 KM ili po tom osnovu iznos od 120,00 KM što sa gore navedenim iznosom od 1.685,00 KM iznosi 1.805,00 KM na koji iznos je priznat PDV-e od 17% ili iznos od 306,85 KM što ukupno iznosi 2.111,85 KM, koji iznos je tuženom i dosuđen, kako je to bliže i navedeno u stavu četiri izreke ove presude. Preko tog iznosa tuženi je odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova postupka, kao neosnovanim. Po ocjeni ovog Suda odgovor i dopuna odgovora na reviziju tužioca nije obavezan, a time ni neophodan trošak u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP-u, pa su isti troškovi neosnovani.

Predsjednik vijeća
Pajić Slađana

Tačnost otppravka ovjerava
Šef sudske pisarnice
Dragana Damjanić Jevtić